

Toimenpidealoite TPA 7/2015 vp

Outi Alanko-Kahiluoto vihr ym.

Toimenpidealoite sosiaali- ja terveystenonjen yhteisen maksukaton selvittämisestä

Eduskunnalle

Talousarviossa lääke- ja matkakorvauksiin esitetään leikkauksia, samalla kun sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut nousevat. Näin tehdään siitä huolimatta, että kotitalouksien rahoitusosuus on Suomessa erityisesti terveydenhuollossa kansainvälisesti korkea. Vain muutamissa muissa EU-maissa kotitalouksien maksama osuus terveydenhuollon menoista on suurempi kuin Suomessa (OECD 2010).

Rankimmin omavastuiden korotus iskee niihin, joilla on pienet tulot ja paljon terveysongelmia. Suomalaisten sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut ovat kolminkertaistuneet sitten vuoden 1990. Jo tälläkin hetkellä pienituloiset tinkivät välttämättömistä lääkkeistä ja tarpeen mukaisesta hoidosta. Tämä voi edelleen kasvattaa sosioekonomisia terveyseroja, jotka jo nyt OECD:n tutkimusten mukaan ovat Suomessa huomattavia.

Erytyisesti terveys- ja sosiaalisektorille kohdistuvissa säästöissä on tärkeää pyrkiä oikeudenmukaisuuteen ja huolehtia pienituloisten toimeentulosta myös taloudellisesti vaikeina aikoina.

Kaikkein vähävaraisimpien henkilöiden ongelmien kärjistymistä tulisi ehkäistä laatimalla tuloihin sidottu yhteinen vuotuinen maksukatto lääke- ja matkakustannuksille sekä julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuille. Kustannukset laskettaisiin yhteen kalenterivuositain, ja kun maksukatto on saavutettu, palvelut olisivat maksuttomia tai niistä perittäisiin vain pieni omavastuu. Näin saataisiin torjuttua liian suuren maksutaakan kohdistuminen kaikkein köyhimmille.

Nykytilanne, jota hallituksen säästöt ja leikkaukset vielä kohtuuttomasti heikentävät, asettaa pienituloiset ja sosiaali- ja terveyspalveluita paljon tarvitsevat epätasa-arvoiseen asemaan. On riski, että terveydenhoitoa laiminlyödään varojen puutteessa, mikä pahentaa tilannetta ja lisää myöhempiä hoidon kustannuksia, kuten myös inhimillisiä kustannuksia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sosiaali- ja terveystenonjen yhteisen maksukaton selvittämiseksi.

Toimenpidealoite TPA 7/2015 vp

Helsingissä 5.10.2015

Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Pekka Haavisto vihr
Emma Kari vihr
Jani Toivola vihr
Ville Niinistö vihr
Hanna Halmeenpää vihr
Jyrki Kasvi vihr
Heli Järvinen vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Krista Mikkonen vihr
Antero Vartia vihr
Satu Hassi vihr
Johanna Karimäki vihr
Ozan Yanar vihr
Touko Aalto vihr